

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра статистики

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 051 «Економіка»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Статистика бізнесу та державного управління»

на тему: **«Статистичне вивчення рівня життя населення країни»**

Виконавець:

Студент обліково-економічного факультету
Медведенко Сергій Віталійович

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

Вітковська Катерина Вікторівна

ОДЕСА – 2017

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В Україні останнім часом простежується, нестабільна економічна та політична ситуація, що має великий вплив на рівень життя українського народу. За період своєї незалежності Україна пережила безліч потрясінь, які прямо або опосередковано вплинули на розвиток економіки України. Вплив цей пов'язаний з дестабілізацією економіки, зменшенням реальних доходів населення, а так, як доходи населення вважаються основою підвищення рівня життя, то можна стверджувати що і рівень життя населення України також знизився. Проте не зважаючи на все це, всі органи державного управління і народ України, намагаються покращити рівень життя в країні, шляхом проведення різних економічних та соціальних реформ.

Мета дослідження. Метою даної роботи є системне наукове дослідження проблем рівня життя і його динаміки з урахуванням економічного стану країни та специфіки процесів суспільної трансформації і на цій основі розроблено рекомендації, щодо покращення життєвого рівня населення України, шляхом реформування механізмів суспільного регулювання конкретних структурних складових.

Завдання дослідження:

- на основі критичної оцінки теоретичних поглядів та підходів обґрунтувати теоретико-методологічні засади визначення категорії «рівень життя», розкрити її складові та характер внутрішньої взаємодії з такими категоріями як, «умови життя», «власне рівень життя» і «якість життя»
- визначити методологічні засади дослідження рівня життя населення України на сучасному етапі
- дослідити методологічні підходи щодо розробки розгорнутої класифікації якісних характеристик, кількісних параметрів і диференційованих показників рівня життя населення.
- проаналізувати структуру і динаміку рівня доходів і витрат населення, і на їх основі надати пропозиції, щодо покращення рівня життя населення.
- обґрунтувати необхідність проведення регіонального аналізу рівня життя населення України і побудову факторної моделі розвитку рівня життя населення України.

Предмет і об'єкт дослідження. Предметом дослідження є сукупність економічних, соціальних, організаційно-правових відносин і причинно наслідкових зв'язків, що формують структурні складові рівня життя населення. Об'єктом дослідження є населення України, його окремі соціальні групи і верстви, а також суспільні інститути і суб'єкти господарювання різних форм власності з

притаманними їм соціально-економічними формами впливу на життєвий рівень населення.

Методи дослідження .

Методологічними засадами проведеного дослідження є фундаментальні положення економічної науки, критичне осмислення та синтез концепцій і положень найбільш визнаних шкіл сучасної економічної науки, що стосується предмету дослідження, праці вчених економістів та соціологів, законодавчі акти, урядові рішення і постанови.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження слугували статистичні дані Держкомстату України, Мінфіну України, Пенсійного фонду України, Національного банку України, науково-дослідницьких організацій України.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (17 найменувань) та 3-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 70 сторінок. Основний зміст викладено на 66 сторінках. Робота містить 11 таблиць, 25 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: Статистична оцінка впливу факторів на рівень життя населення України [Текст] / С. В. Медведенко, К. В. Вітковська // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 4. Частина I – Одеса, ОНЕУ. – 2018. – С.43 – 48

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі розглянуто теоретико-методологічні засади статистичного дослідження рівня життя населення України на сучасному етапі

У другому розділі проведено оцінку рівня доходів та витрат населення за допомогою основних статистичних методів.

У третьому розділі проведено регіональний аналіз рівня життя населення України і побудована факторна модель розвитку рівня життя населення України.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Основними проблемами, низького рівня життя населення України, є зменшення платоспроможності української гривні, що призвело до зменшення реальних доходів. Зменшення реальних доходів в свою чергу призводить і до зменшення рівня життя населення.

2. До основних показників, які характеризують рівень життя населення країни, відносяться: рівень доходів населення, рівень витрат населення, чисельність безробітних, індекс споживчих цін та ін..

3. Для підвищення рівня життя населення потрібно проводити реформи у всіх сферах економіки. Для цього варто розробити чіткий та прозорий механізм фінансування державних програм економічного та соціального розвитку, а саме: освіти; охорони здоров'я; державної підтримки малозабезпечених сімей і багатодітних сімей; забезпечення молоді житлом і можливістю влаштуватись на

роботу на гідних умовах і з врахуванням спеціалізації, якщо така існує. Також використовуючи засоби масової інформації інформувати громадян України, щодо наявності тих чи інших програм економічного та соціального розвитку та можливості участі у них.

Не менш важливим є зниження рівня безробіття населення та скорочення тіньового сектору економіки шляхом удосконалення податкового законодавства. Також потрібно підвищувати соціальні стандарти. Соціальні стандарти розуміють під собою, підвищення прожиткового мінімуму, мінімальної зарплати, пенсій, стипендій і всіх інших допоміжних виплат з боку держави. Для порівняння можна взяти розмір прожиткового мінімуму, який на кінець 2015 року склав 1074 гривні, а на кінець 2017 року 1373 гривні, тобто він виріс майже на 300 гривень. Звісно нас більше, в даному дослідженні цікавить розмір мінімальної зарплати в ці роки, який відповідно склав 1378 гривень у 2015 і 3200 гривень у 2017 році. Як ми бачимо розмір мінімально заробітної плати збільшився майже в 2,5 рази, що суттєво вплинуло на підвищення рівня життя населення і відповідно на розмір середньомісячної заробітної плати, яка у 2017 році порівняно з 2016 роком, збільшилась 1664 гривні, або на 32,1%, а в порівнянні з 2007 роком збільшилась на 5496 гривень. Також важливо звернути увагу на те, що у 2017 році порівняно з 2013 роком українці зменшили розмір витрат на відпочинок і культуру, що не може не засмучувати, тому що, це ще раз підтверджує зменшення рівня життя населення, бо в розвинутих країнах витрачають набагато більше. В Німеччині люди витрачають на відпочинок 16% своїх коштів, в Англії 26%, в Словаччині 18%, а в Україні всього на всього 1,7%. І як стверджує більшість економістів, що частка коштів, яку громадяни країни витрачають на відпочинок, краще будь-яких індексів і економічних показників демонструє рівень доходів і рівень життя населення.

АНОТАЦІЯ

Медведенко С.В. «Статистичне вивчення рівня життя населення країни»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності

051 «Економіка»

за магістерською програмою

(шифр та назва спеціальності)

професійного за спрямування «Статистика бізнесу та державного управління». –

(назва магістерської програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2017.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти наукового дослідження проблем рівня життя з урахуванням економічного стану країни та специфіки процесів суспільної трансформації.

Проаналізовано структуру і динаміку рівня доходів і витрат населення, і побудовано багатофакторну модель розвитку рівня життя населення

Запропоновано проводити реформи у всіх сферах економіки з чітким та прозорим механізмом фінансування державних програм, для покращення рівня життя населення

Ключові слова: рівень життя, середньомісячні доходи, прожитковий мінімум, кореляційно-регресійний аналіз, крива Лоренца, коефіцієнт Джині.

ANNOTATION

Medvedenko SV "Statistical study of living standards of the population"

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty

051 «Economics»

under the master's program

(code and name of the specialty)

« Business and government statistics»

– Odessa National Economics University.

(title of master program)

– Odessa, 2017.

The work deals with the theoretical aspects of scientific research of problems of living standards taking into account the economic condition of the country and the specifics of the processes of social transformation.

Author analysis the structure and dynamics of the level of incomes and expenditures of the population, as well as a multi-factor model of living standards of the population.

Keywords: standard of living, average monthly income, subsistence minimum, correlation-regression analysis, Lorentz curve, Gini coefficient.